

PEN NORWAY

Türkiye Seçimleri:
İfade Özgürlüğünü
Gelecekte Ne Bekliyor?

**PEN Norveç'in, Türkiye İşçi Partisi (TİP)
milletvekili gazeteci Ahmet Şık ile Röportajı**

Türkiye Seçimleri: İfade Özgürlüğünü Gelecekte Ne Bekliyor?

PEN Norveç olarak 2020 yılından bu yana Türkiye İddianame Projesi kapsamında Türkiye'de ifade özgürlüğü odaklı 25 ayrı iddianameyi inceledik ve Avrupa'nın farklı ülkelerinden uzman hukukçular eliyle bu iddianameler hakkında raporlar kaleme aldık. Ne yazık ki, bu çalışma iddianamelerin tamamının Türkiye'nin iç hukuku ve uluslararası hukuk kurallarına aykırı şekilde kaleme alındığını ortaya koydu.

Yine bu süre zarfında başta Gezi yargılaması olmak üzere, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformuna karşı açılan kapatma davası, Şebnem Korur Fincancı yargılaması, Pınar Selek yargılaması, Sedef Kabaş yargılaması gibi birçok duruşmada da gözlemci olarak hazır bulunduk. Gezi yargılamasının son duruşmasında gözlerimizin önünde hak savunucusu meslektaşlarımızın tutuklanmasına da şahit olduk. Gerek yerinde gözlemlerimiz gerekse Türkiye'den her gün aldığımız haberler ne yazık ki ifade ve basın özgürlüğünün sistematik olarak ihlal edildiğini ortaya koymakta.

Türkiye'de 14 Mayıs tarihinde seçimler gerçekleşecek. Hem Cumhurbaşkanının hem de parlamentonun belirleneceği seçimler öncesi PEN Norveç olarak seçime girecek olan çok sayıda siyasi partinin temsilcisi ile röportajlar gerçekleştirerek onlarla Türkiye'de ifade ve basın özgürlüğü, hukukun üstünlüğü, adil yargılanma hakkı gibi konuları konuşma fırsatı bulduk. Ve elbette yine temsil ettikleri siyasi partinin geleceğe yönelik planlarını da kendilerine sorduk.

Bu röportaj serisi kapsamında Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanı Dr. Canan Kaftancıoğlu, Halkların Demokratik Partisi'nden milletvekili Av. Züleyha Gülüm, Türkiye İşçi Partisi milletvekili gazeteci Ahmet Şık ve İyi Parti Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı Bahadır Erdem ile yüzyüze röportaj gerçekleştirdik. Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Bülent Turan, Halkların Demokratik Partisi'nin eski eş başkanı tutuklu Selahattin Demirtaş, Demokrat Parti Genel Sekreteri Serhan Yücel, Demokrasi ve Atılım Partisi Hukuk ve Adalet Politikaları Başkanı Mustafa Yeneroğlu, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek, TİP İstanbul Milletvekili adayları Zeynep Esmeray Özadikti ve Saadet Partisi Hukuk İşleri Başkanı Bülent Kaya ile ise yazılı röportajlar gerçekleştirdik.

Görüşmelerin içeriği PEN Norveç tarafından hiçbir şekilde değiştirilmemiştir, ifade edilen görüşler münferit politikacılara aittir.

Türkiye'deki bu tarihi seçimlerin herkes için temel hak ve özgürlüklerin güçlendirilmesine vesile olmasını temenni ediyoruz.

*Caroline Stockford, PEN Norveç Türkiye Danışmanı
Şerife Ceren Uysal, PEN Norveç Türkiye Hukuk Danışmanı*

PEN Norveç'in, Türkiye İşçi Partisi (TİP) milletvekili gazeteci Ahmet Şık ile Röportajı

Türkiye'de ifade ve basın özgürlüğünün mevcut durumuna ilişkin bizim gözlemlerimiz çok endişe verici. Bir milletvekili ancak aynı zamanda bir gazeteci olarak tabloyu sizin özetlemenizin önemli olduğunu düşünüyoruz. Türkiye'de bugün sizce ifade ve basın özgürlüğü hakkının varlığından söz edebilir miyiz? Size göre öne çıkan sorunlar neler?

Sorunun yanıtı çok kısa aslında: Kesinlikle hayır diyebiliriz. Sırf muhalif olduğu için söylüyor gibi bir retorikle ifade etmiyorum bunu ama Türkiye'de tutuklu gazetecilerin sayısına baktığımızda, tutuklama gerekçelerini düşündüğümüzde, soruşturma ve kovuşturma sürecinin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını içermemesi ve evrensel hukuk ilkelerinin, evrensel hukuk normlarının da dışına taşması üzerinden baktığımızda ya da protesto hakkını, eleştiri hakkını kullanan insanların sosyal medya mecralarında, televizyon kanallarında ya da bir şekilde bir kamusal alanda kullanan insanların tutuklanmaları, baskıya maruz kalmaları, ya da iktidar yanlısı olmayan televizyon kanallarına Radyo Televizyon Üst Kurulu'nun verdiği cezalar... Sansürün zaten yaygın olduğu bir ülkeydi, oto sansürün çok geleneksel hale gelmesi. Bunların hepsini düşündüğümüzde hem iktidarın siyasi pozisyonunu hem de bu ülkede basın ve ifade özgürlüğünün ne kadar geride olduğunu bize anlatıyor. Sadece tutuklu gazeteci sayısı bile bir ülkede demokrasinin, basın ve ifade özgürlüğünün var olduğu seviyeyi, çitayı gösteriyor bize. Bunun çok altındayız.

14 Mayıs'da gerçekleşecek seçimlerin akabinde iktidarın değişmesi halinde ifade ve basın özgürlüğü önündeki engeller kalkacak mı? Türkiye'de nelerin değişeceğini veya nelerin değişmeyeceğini öngörüyorsunuz?

Şimdi, seçime gidiyoruz ve bir takım anketler, çalışmalar yayınlanıyor. İktidarın yara aldığı ya da oy kaybettiğine dair bir yaygın inanış var. Bunun doğru olup olmayacağını göreceğiz seçimden sonra. Ama olası bir iktidar değişikliğinde, ki o iktidar değişikliğinde müstakbel yönetimin Millet İttifakı'nın bileşenlerinden oluşacağını herkes biliyor şuanda, Kemal Kılıçdaroğlu Cumhurbaşkanı olabilir. Bir arada kurdukları ittifakla bürokrasiyi oluşturacaklar. Ve bize seçime gitmeden önce, son birkaç ayda bir takım beyanlarda bulundular. Yani bir toplum sözleşmesi sundular. Nelerin değişeceğine dair, yargıda, hukukta vs., yani ülkenin normalleşmesinde. Çünkü gerçekten çok normalin dışında bir şey yaşıyoruz şuanda. O normalleşmeye dair vaatlere baktığımızda, bir şeylerin değişeceğine, pozitif anlamda değişeceğine dair bir umudumuz var. Ama pratikte bunun ne kadar gerçekleşeceği bence soru işareti. Çünkü Türkiye'de iktidarıyla muhalefetiyle üstlendikleri pozisyon bir demokrasi ve barış kültürü üzerinden şekillenmiyor. Çünkü o gücü ele geçirmek üzerinden bir

“ Mecliste olsun olmasın, Türkiye'de muhalefet adına söz söyleyen kim var ise şuanki rejimden daha ilerici bir pozisyonda bu kesin. ”

siyasal hatları var ve bir siyasal pozisyon alışları var. Ve Tayyip Erdoğan çok iyi bir örnektir, ya da AKP iktidarı. Güç zehirlenmesine çok çabuk entegre olabilecek siyasi partiler. Ama ben şuanki mevcut halden daha iyi olacağını düşünüyorum açıkçası. Bir takım yasal değişikliklerin yapılacağı kuvvetle muhtemel. Çünkü bu süreç herkes açısından çok öğretici oldu. Bir ülkede yargı bağımsızlığının, basın özgürlüğünün, toplamda basın ve ifade özgürlüğünün kıymetini bence iktidarın tabanındakiler de anladı. Çünkü şu yasalar mevcut haliyle kalırsa ve iktidar değişimi olursa Türkiye’de bu sefer şuanki iktidarın muhalefete geçtiğindeki pozisyonuna bakarak onları mağdur edecek bir sistem var. Dolayısıyla baştan sona değiştirmek gerekiyor. Biz tabii orada Emek ve Özgürlük İttifakı bileşenleri yani sol bileşenler olarak bulunduğumuz pozisyon iki tarafı da demokrasi ve barış çizgisine en yakın seviyeye getirmek için itici rol oynamak. Onun için oradayız.

Sizce olağanüstü hal sürecinde yaşanan hak ihlalleri giderilebilecek mi peki?

Bahsettiğimiz OHAL 15 Temmuz darbe kalkışmasından sonra olduğu için ve herkesin ortak şeytanı, ortak kötüsü haline getirilmiş bir yeni cemaat var; Fethullah Gülemlerden bahsediyorum. Orada Fethullah Gülemleri olan, Fethullahçıların içindeki sosyolojik tabanı ayrı tutmak, ama bir takım suç ilişkilerinin içinde olanları ayrı tutarak değerlendirmek gerekiyor. Bu dönemde bu yapılmadı. Bir torba açıldı, FETÖ diye. İçine kendinden olmayan herkesin doldurulduğu bir torba oldu. Birçok masum olduğuna inanıyorum, bizimle aynı görüşte olmayan, gerçekten Fethullahçı olup ama herhangi bir suç ilişkisinde olmayan binlerce insan şuan hapis hapsedildi. Onlara ilişkin bir düzenleme mutlaka yapılması gerekiyor. Zaten OHAL’den önce de OHAL yasaları fiili olarak uygulanıyordu bu ülkede. Darbe kalkışması ona kanuni bir kılıf kazandırdı ve tartışmasız, itirazsız bir sürecin önünü açtı. Ve önüne gelen herkesin suçlanabildiği, hapsedilebildiği, sürgüne gitmek zorunda kaldığı karanlık bir dönemi başlattı. Yani orada kesin bir düzenlemenin yapılması gerekiyor ve yapılacağını da düşünüyorum. Ama bunu ne kadar boyutlandırabiliriz? Orada işte bir ortak irade gerekiyor. Buna muhalefetin de dahil olması gerekiyor. Ve hatta şuanki saray rejimi muhalefetteyse onlara da kulak vermek gerekiyor. Çünkü yanlış yapmak, hata yapmak bizi yeniden 15 Temmuz benzeri bir sürece döndürebilir. Bunun benzerlerini yaşayabiliriz. Ya da AKP iktidarının, Saray iktidarının yarattığı bu faşizan rejimin bir benzerini yaşatma ihtimali var. Zaten meclisin varlığı budur. Bir bütçen var, yurttaşına ne yapacağını anlatır. İki; birbirine kulak vererek yapılacak yanlışların giderilmesine dönük bir pozisyon üstlenir muhalefet. Ama Türkiye’de siyasi kültür öyle olmadığı için doğrudan reddetme hali var. Birbirini dinleyerek sürecin başlatılacağını düşünüyorum. Şuan ben çok açık söylüyorum, mecliste olsun olmasın, Türkiye’de muhalefet adına söz söyleyen kim var ise şuanki rejimden daha ilerici bir pozisyonda bu kesin.

Yürüttüğümüz iddianame projesi, gazeteci ve sivil toplumu hedef alan iddianamelerde hep benzer hataların yapıldığını ortaya koydu ve ortaya çıkan bu ağır zararın engellenebilmesi için iddianame yazım sürecinde bütünlüklü bir reform gerektiğini tespit ettik. Siz gerek iddianame hazırlanma süreçleri gerekse kendisi cezaya dönüşen uzun tutukluluklar konusunda bu tür bir reform sürecinin gerçekleşeceğini düşünüyor musunuz?

Bu olacak, bu olmak zorunda. Çok basit bir örnek vereyim. İki dava örneği vereyim. Ama bunu bütün bu hukuksuzluk rejiminin mağdur

“ Bir, Selahattin Demirtaş nezdinde Kürt siyasetçilerin karşı karşıya kaldığı hukuksuzluk rejimi, iki; Osman Kavala nezdinde Gezi davasının hukuksuzluğu. Cumhuriyet davası da bunlardan biridir. Adını sanını bilmediğimiz insanların yargılandığı FETÖ davaları, KCK davaları, bazı sol örgüt kılıfı altında yürütülen davalar. Hepsinde bir mağduriyet var. ”

“ Türkiye’de bütün yurttaşların ortak kaygılandığı ve mağduru olduğu konu adalet. Eşitsizlik ve adaletsizlik... Oradan yola çıkarak bir rahatlama olsa protesto hakkı da genişleyecek elbette. ”

ettiği herkese uygulamanın mümkün olduğunu da belirteyim. Bir, Selahattin Demirtaş nezdinde Kürt siyasetçilerin karşı karşıya kaldığı hukuksuzluk rejimi, iki; Osman Kavala nezdinde Gezi davasının hukuksuzluğu. Cumhuriyet davası da bunlardan biridir. Adını sanını bilmediğimiz insanların yargılandığı FETÖ davaları, KCK davaları, bazı sol örgüt kılıfı altında yürütülen davalar. Hepsinde bir mağduriyet var. Bunların hepsinin toplamına bakıp, sadece iddianame yazma pratikleri değil, yapılacak tek şey var burada: Türkiye yargısının mensuplarını, yargıçları evrensel hukuk normları standartına çekmek olacak. Türkiye’de aslında çok gerici yasalar var, Türk Ceza Kanunu’nda. Anayasası çok gerici. Ama şöyle bir şey de var ki mesela protesto hakkı, basın ve ifade özgürlüğü hakkı, fikirlerini yayma hakkı gibi bu tür şeylerin bir Anayasal ve yasal güvencesi var. Türkiye’de mevzu yasalar uygulanmıyor. Yani kötü olan, yurttaş aleyhine olan yasalar kullanılmakta çok sert. Bunlar da zaten bağımsız ve tarafsız olmayan yargıçlar eliyle kullanılıyor. Hukuk normlarıyla hiçbir ilgisi yok bu insanların. Emir ve komuta zinciri içerisinde talimatla davalar açıyorlar ve bir takım yargılamalar yapıyorlar. Gezi davasının hukuksuzluğu bunların en başında geliyor. Kobane davası, KCK davaları bunlardan birisidir. Bunların hepsinin değişmesi gerekiyor. Türkiye’de bakın, Anayasa Mahkemesi’nin bile ilerici kararları var. Onlar bile uygulanmıyor. Kaldı ki İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi kararlarına uymayan bir ülkeden bahsediyoruz. Türkiye’nin bir hukuk devleti olup olmadığını tartışmak yanlış. Türkiye bir kanun devleti bile değil, kendi kanunlarına da uymuyor çünkü. Burada çok basit bir yasal düzenlemeyle bir takım hukuksuzlukları gidermenin yolu açılır. Mesela iktidar değişimi olsa sadece şu söylenebilir. Anayasa Mahkemesi ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi’nin ihlal karar verdiği davalarda tutuklu olan varsa çıkarılabilir denir. Bu çok güzel. Bir günlük iş ve bence olacak.

Aynı konuda protesto haklarını da sormak istiyoruz. Sizce bu alan sadece simgesel olarak mı değişecek yoksa insanların toplantı ve gösteri yürüyüşü hakları tanınacak mı?

Başlangıçta evet, ama sonrası için endişeliyim. Çünkü hiçbir iktidar gücü eline geçirdikten sonra eleştiriye kulak vermek istemez, hatalarını görmek istemez. Ama şuanki halimizden “daha rahat” bir dönem olacağını düşünüyorum. Ama bu ne kadar sürecek? Ya da kalıcı ve yerleşik hale gelecek mi? Bu önemli. Şimdi Türkiye’de bütün yurttaşların ortak kaygılandığı ve mağduru olduğu konu adalet. Eşitsizlik ve adaletsizlik... Oradan yola çıkarak bir rahatlama olsa protesto hakkı da genişleyecek elbette. Burada barışçıl protestodan bahsediyoruz tabii ki. Bunları yaptığınız müddetçe ve iktidarın parçalı olması, gücün tek merkeze bağlanmaması. Türkiye gibi az gelişmiş demokrasilere sahip ülkelerde en iyi yönetim biçimi koalisyon olmak zorunda. Çünkü demokrasiyle sıkı bağlar kurmuş bir ülke değil burası. Yapılan daha önceki, geçmişteki demokratik yasal düzenlemeler de hep parçası olmak istediğimiz Avrupa demokrasisinin baskısıyla olmuş, tabandan gelen bir taleple olmamış. Ama bu dönemde yaşatılan hukuksuzluklar nedeniyle artık tabandan bir talep var. Bütün bu mesele o iyileştirmeye yönelik yasaları, özgürleştirici, demokrasi ve hukuk normları barındıran yasaları kalıcı ve yerleşik hale getirmek. Bizim çabamız da bu olmak zorunda.

Siz ve partinizin milletvekillerinin kimi zaman mecliste söz alabilmek için meclisin içinde dahi protesto gösterileri düzenlemek zorunda kaldığınızı biliyoruz. Bunu neden yapmaya ihtiyaç duyduunuz?

Çünkü aslında meclisteki muhalefet partilerinin durumu, bizim gibi grubu olmayan partiler... Çünkü Türkiye'deki mevzuata göre bir partinin mecliste söz alabilmesinin tek koşulu var: 20 milletvekiline sahip olmak yani bir grup kurabilmek. Grubu olmayan partilerin hiçbir şekilde söz hakkı yok. Bizim bazen kürsü konuşmalarımız oluyor. O da CHP ve HDP'deki arkadaşların kendi haklarından feragat etmeleri ile olabiliyor. Ya da kavga çıkarıyoruz, disiplin cezası almaya çalışıyoruz savunma hakkı versinler diye. Bunun tek nedeni var. Meclis İç Tüzüğü çok gerici. Yani basın ve ifade özgürlüğünün, protesto hakkının kullanımını ölçeceğimiz ilk yerin bence Meclis İç Tüzüğü olması lazım. Ben baktım, inceledim meclis iç tüzüklerini. Yaklaşık 100 yıl önceki kurucu meclis tüzüğü en ilerici, en demokratik tüzük. Bir asır sonra, muhalefetten birileri söz hakkı elde edebilmek için garip tuhaf yollara başvurmak zorunda kalıyor. Kemal Kılıçdaroğlu ile görüştüğümüzde bunu da ifade ettik. Bu iç tüzüğe dönük de bir çalışması yapılması gerekiyor. AKP'nin iktidarı boyunca meclis iç tüzüğünde defalarca değişiklik yapıldı. Ve her biri muhalefetin konuşma hakkının kısıtlanmasına dönük. Grubu olanlar için de aynı şey söz konusu. Ama orada ciddi problemler var alan var. Adı üstünde milletvekili dediğiniz şey halkı temsil etmek için orada. Ve yurttaşın sesini orada seslendirmek için bulunuyor. Bunun sağlanması en birincil görevlerden birisi yeni iktidarda.

Deprem sürecinde partinizden milletvekili ve üyelerinizle birlikte sürekli deprem bölgesindeydiniz. Ve bu dönemde arama kurtarma çalışmaları sürerken internete erişiminin kısıtlanmasını sertçe eleştirdiniz. Gerçekten deprem sürecinde internete erişimin kısıtlanmasının gerekçesi neydi?

İki tane gerekçe var bence. Birisi gerçekten teknoloji ile ilgili. Çünkü baz istasyonlarının bulunduğu – Türkiye'de hep binalara koyuyorlar- binalar yıkılmış. Ama yani bir teknolojik alt yapı yetersizliği, deprem çok ağır olduğu için. Ancak bunu giderecek bir mekanizma var mı? Var. Nereden biliyoruz? Türkiye'de herhangi bir kulübün önemli maçlarında şebeke yoğunluğu olmasın diye seyyar baz istasyonları sağlıyor operatör şirketler. Ben Antakya'da görmedim bunu. Günlerce görmedim. Ve orada bu yapılabilseydi ilk günden, ben inanıyorum ki yüzlerce insanın daha hayatını kurtarabilirdik. Çünkü iletişim çok önemli bir şey orada. Biz orada 10-12 gün boyunca sıfır iletişim halindeydik. Ben 12 gün boyunca Antakya'daydım ve İstanbul'da ne olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu. Çünkü telefon iletişimimiz yoktu. Ve zaten başka bir koşturmacanın içindeydik. Telefon, iletişim falan siz tabii kendi durduğunuz yer üzerinden bir soru soruyorsunuz ama depremin yarattığı yıkımın felakete dönüşmesinin nedeninin iktidar olduğunu tartışmamız da gerekiyor. Çünkü insanlar enkaz altındayken ben 4 gün boyunca hepsinin sesini duydum. Hiçbirini kurtaramadık. Hala rüyalarım giriyor, kabus görüyorum. O insanların her biri kurtarılabilirdi. Ya da iletişim olsaydı en azından nerede arıyacağımızı bilecektik. Ama bunların hiçbiri olmadı. Ve tabii burada da cep telefonu operatörlerinin – ikinci fikrim de şu - bir devlet talimatıyla bunu yapmadıklarını düşünüyorum. Kesinlikle, orada yaratılan yıkımın, yaşanan yıkımın sorumlusu merkezi iktidar olduğu için bunun dışarıya aktarılmasını istemediler ve buna uydular. Sermaye böyle bir şey çünkü.

Seçimlerin sizin öngördüğünüz şekilde sonuçlanmaması durumunda Türkiye'de ifade ve basın özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı gibi temel hak ve özgürlük alanlarında neler yaşanacağını öngörüyorsunuz? OHAL sürecini de tekrar sormak istiyoruz,

“ İnsanlar enkaz altındayken ben 4 gün boyunca hepsinin sesini duydum. Hiçbirini kurtaramadık. Hala rüyalarım giriyor, kabus görüyorum. O insanların her biri kurtarılabilirdi. Ya da iletişim olsaydı en azından nerede arıyacağımızı bilecektik. Ama bunların hiçbiri olmadı. ”

sadece Gülen'i destekleyen insanlar değil de, Nedim Türfent, İlhan Sami Çomak gibi herkes etkileniyor hapishanelere ilişkin düzenlemelerden. OHAL'de belirlenen belirli yöntemler vardı: not defteri alınmaması, gazete alınmaması gibi... Sizce OHAL düzenlemeleri farklılaşacak mı?

Eğer ki muhalefetin umduğu biçimde bir sonuç çıkarsa elbette ben bir takım olumlu değişiklikler olacağını düşünüyorum. Aksi bir durumda, yani mevcut rejimin iktidarını devam ettirmesi halinde biz herhalde bir sonraki söyleyişiyi Avrupa'nın bir kentinde yapmak zorunda kalabiliriz. Çünkü bu ülkede kimsenin hukuki güvencesi zaten yok, devreye bir de can güvenliği riski girecek. Çünkü gerçekten ben bu saray rejimine mafya derken, gangster derken hakaret kastım yok. Varolanı tanımayacak en iyi ifade. Ve bence eksik bile. Çünkü organize bir suç örgütü var. İkimizden herhangi birisi Recep Tayyip Erdoğan'ın oturduğu koltukta olsa ve böyle bir suç örgütünü yöneterek, aklımıza gelebilecek her türlü suçun içine bulaşmış birisi olsa şuan yaptıklarını yapar. Bütün dikta rejimlerinin varlığını sürdürmesinin koşulu budur zaten. Daha baskıcı, daha ceberrut, daha zalim, kendisinden olmayan, kendi suç ilişkilerine bulaşmayan herkesin sesini kısmak, ve hatta öldürmek üzerine kurulu bir sistem bu. Bütün diktatörler böyle varlığını sürdürür. Ama ben bunun sona ereceğini düşünüyorum, o yüzden hiç umutsuz değilim. En azından bu seçimde kocaman bir umut var. Son 40 günde, 39 günde bir hata yapılmazsa biz bu ceberrut rejimden kurtulacağız. Ama burada mevzu sadece iktidarın değişimi değil. İktidar değişiminin Türkiye'nin tüm yurttaşları için, tüm siyasal hareketleri, tüm inançlı ve inançsızları için gerçek anlamda demokrasi ve hukuk normları barındıran bir dönüşüm sağlayıp sağlamayacağına kafa yormamız gerekiyor. Benim üstleneceğim pozisyon budur. Türkiye'de gazetecilikle uğraşan arkadaşlarımızın yapacağı budur, gerçekten gazetecilik ilkeleriyle çalışan... Ve hangi siyasal anlayışta olursa olsun, demokrasi ve hukuk normlarına inanan partilerinin ve temsilcilerinin yapması gereken budur zaten. Çünkü Türkiye'nin normalleşmeye ihtiyacı var.

Peki seçimler sizin öngördüğünüz gibi sonuçlanırsa, uzunca bir sürece yayılan hak ihlallerinin sonuçları nasıl giderilebilir? Kapsamlı bir restorasyon süreci olmadan kalıcı bir düzelme bekliyor musunuz? Peki sizce nereden ve nasıl başlanmalı?

Herşeyden önce restorasyon sürecini doğru bulmuyorum. Çünkü restorasyon dediğimiz şey eskiyi yeniden sağlamlaştırmak demek. Türkiye'nin zaten AKP öncesinde de problem var. Cumhuriyet rejiminin bütün kötülükleri olmasaydı bütün bu tarihe yayılan süreç boyunca, biz AKP gibi bir belayla tanışmayabilirdik. Burada bize restorasyon değil, gerçek bir yeniden inşa gerekiyor. Bahsettiğiniz örneklerden yahut ima ettiğiniz örneklerden yola çıkarsak, evet orada bir takım reformlar yapmak gerekiyor. Ve bence bu çok kolaylıkla yapılabilir. Ve istisnasız haksızlığa uğramış, hukuksuzluğun birer mağduru haline dönüşmüş ve özgürlüğü gasp edilmiş her insan için ya da sürgüne gönderilenler için böyle bir yüzleşme, hesaplaşma süreci asgari bir zorunluluk. Bunu yapmadan Türkiye'nin dönüşümüne dair bir inanç aşılayamazsınız. Ben yapılabileceğine inanıyorum. Eğer yapmazsa da, biz meclise girebilirsek ya da benim dışımda girebilen arkadaşlarımız tamamen buna ilişkin bir politik ve siyasi hat kuracaklardır. Bundan eminim. Şu anlattığımız da o zaten. ■

Ahmet Şık

Ahmet Şık, 9 Mayıs 1970'te Adana'da doğdu. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümünden mezun oldu. Mesleğe üniversitenin birinci sınıfında iken Milliyet gazetesinde stajyer muhabir olarak başladı. 1991 - 2007 yılları arasında Cumhuriyet, Evrensel ve Yeni Yüzyıl gazeteleri ile Nokta dergisinde muhabir, Reuters haber ajansında da foto muhabir olarak çalıştı.

2005 yılında Radikal gazetesinde çalışırken Doğan Grubu'na alacak davası açtığı için işten çıkartıldı. Sonrasında çalışmaya başladığı Aktüel dergisinden de açtığı dava gerekçe gösterilerek işine son verildi. 8 Mart 2007'de medyanın askerler tarafından fişlendiğinin iddia edildiği "Askerin medya notları!" başlıklı habere imza attı.

2018 genel seçimlerinde HDP'den milletvekili adayı oldu ve İstanbul milletvekili seçilerek parlamentoya girdi. 4 Mayıs 2020 günü partisinden istifa ettiğini açıkladı. 19 Nisan 2021'de Türkiye İşçi Partisi'ne katıldı.